

תצהיר

אני הח"מ, עוזי ארד, הנושא ת.ז. שמשפחה מגיש תצהיר זה כתצהיר עדות מטעם התנועה לאיכות השלטון בישראל (להלן: "התנועה"). לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת, וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן - מצהיר בזה בכתב כי הדברים המפורטים כדלקמן הינם נכונים, למיטב ידיעתי וזכרוני:

1. שמי עוזי ארד, תושב אזור המרכז.
2. בפתח הדברים אציין כי ענייני של התצהיר הוא עסקאות רכש בטחוני, ועל כן לא אוכל להביא בו מטעמים מובנים, פרטים הידועים לי אשר הינם מסווגים. עם זאת, מידע רלוונטי נוסף יימסר ככל שיידרש לכל גורם חקירה מוסמך, שיצויד בסיווג בטחוני מתאים, אשר יבדוק את האירועים מושא התצהיר. המידע שיפורט להלן נסמך על ידיעתי האישית, וברקע מאוזכר בהקשר מתאים, גם מידע שהפך פומבי בשל נתונים שפורסמו בתקשורת ולא הוכחשו.
3. אני בוגר אוניברסיטת תל אביב, מוסמך ובעל תואר ודוקטור מאוניברסיטת פרינסטון, והיום משמש כפרופ' עמית בכיר באוניברסיטת תל אביב ב"סדנת יובל נאמן למדע, טכנולוגיה וביטחון" (השכלה ופרסומים בנושאים ביטחוניים מצ"ב כנספח א' לתצהירי זה).
4. בין השנים 1975 ל-1997 השתייכתי למוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, ומילאתי שורה של תפקידים בארץ ובחו"ל, האחרון בהם כראש אגף המחקר של המוסד. בהמשך שימשתי כיועץ מיוחד לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ובין השנים 1997 – 1999 שימשתי כיועצו המדיני של בנימין נתניהו בתקופת כהונתו הראשונה כראש הממשלה. בין השנים 2003 – 2009 שימשתי כיועץ לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת.
5. בתחילת אפריל 2009 מינה אותי מר נתניהו שנבחר אז שוב כראש הממשלה, לכהן כיושב ראש המועצה לביטחון לאומי (להלן: "המל"ל"), תפקיד אותו מילאתי עד מרץ 2011. המל"ל הוא חלק ממשדד ראש הממשלה, ועל פי החוק תפקידו, בין היתר, לבחון מיזמים ביטחוניים בעלי חשיבות בתחום המדיני, להציע עדכונים לתפיסת הביטחון של מדינת ישראל, וכן לבצע את עבודת המטה הנוגעת להחלטות הקבינט המדיני ביטחוני או של כל הרכב שרים אחר בתחומי החוץ והביטחון.
6. כיועץ לביטחון לאומי של ראש הממשלה, הייתי אחראי גם על עבודת המטה לטובת הקבינט ועל סיוע לכלל פעולותיו הבינלאומיות של ראש הממשלה. כמו כן, הייתי מעורב בעניינים הקשורים להצטיידות הביטחונית-צבאית של ישראל בגרמניה ובמגעים בדרגים המדיניים הגבוהים הקשורים לכך.
7. בתצהיר זה אתייחס למגעי רכש אצל חברת תיסנקרופ, אשר לדעתי חייבו בדיקה או חקירה חיצונית לנוכח אי תקינות שנתגלתה בהם, ואשר למיטב דעתי הובילו להחלטות שגויות שפגעו באינטרס הלאומי-ביטחוני או הכלכלי כפי שיפורט, כאשר חלק מההיבטים הפליליים נחקרו בחלקם, ע"י משטרת ישראל.
8. בחודש נובמבר 2016, למדתי מפרסומים בתקשורת על מעורבותם של מיכאל גנור ועו"ד דוד שמרון, לצד אבריאל בר יוסף באירועים, שהפכו בהמשך לחקירה משטרתית שנודעה כ"תיק שמרון", לצד אבריאל בר יוסף באירועים, שהפכו בהמשך לחקירה משטרתית שנודעה כ"תיק

3000". בין היתר, מעורבים בפרשה זו מי שכיהנו בתפקידים בכירים בחיל הים, מי שכיהן כמשנה ליו"ר המועצה לביטחון לאומי ואחרים, חלקם הועסקו בלשכת ראש הממשלה כולל פרקליטו וקרוב משפחתו של רה"מ, אשר פעל מטעם נציג תיסנקרופ מיקי גנור, שלפי החשד העביר כספים למי שהיו מעורבים בקבלת ההחלטות. בסיומה של החקירה הוכנו כתבי חשדות נגד עובדי ציבור בכירים וגורמים עסקיים הקשורים אליהם. כידוע, החקירה הסתיימה בחודש נובמבר 2018, ועל פי כתבי החשדות שהתגבשו במשטרה ובפרקליטות, במהלך תקופה של שבע שנים לערך, החל מ-2009 ועד 2016, פעלו גורמים שונים והובילו החלטות על רכש ביטחוני נרחב, תוך שהם מצויים בניגוד עניינים ומעדיפים לכאורה אינטרסים אישיים, ואף אינטרסים עסקיים של חברת תיסנקרופ וחשודים במעשי שוחד, מרמה, הפרת אמונים ועבירות נוספות.

9. בטרם אתאר את הידוע לי, אזכיר כי חמישה חודשים לאחר סיום החקירה, העביר משרד מבקר המדינה אל היועץ המשפטי לממשלה, חומר חדש המעורר חשד נוסף, שהתגלה במסגרת אחריות משרד המבקר להסדרת ניגודי העניינים של מר נתניהו. המידע אותו העביר כאמור משרד המבקר, התייחס לאחזקות של מר דוד מיליקובסקי, קרוב משפחה ופטרוֹן כלכלי של נתניהו, בחברה אמריקנית הקשורה עסקית לתיסנקרופ. לדעת משרד מבקר המדינה, מידע זה מחייב המשך חקירה. מידע נוסף שלא התברר כלל בחקירה, אשר מצביע לכל הפחות על ליקויים קשים וחמורים, נמסר על ידי מר נתניהו עצמו בראיון עיתונאי שהעניק לעיתונאית קרן מרציאנו בתאריך 23.3.2019.

10. אציין כי מאחר ומשטרת ישראל עוסקת בהיבט הפלילי בלבד, היא הקפידה לציין בדו"ח סיכום החקירה, כי במקרה חריג זה נדרשת הפקת לקחים כדי להגן על הליכי הרכש האסטרטגי "מפני אינטרסים זרים והשפעות פסולות במבט צופה פני עתיד". זאת לאחר שבמהלך החקירה נתגלו "ליקויים בכל הנוגע לסדרי מנהל בקרב גופים שונים, אל מול גורמים עסקיים ופרטיים, בכל הנוגע לרכש ביטחוני ואסטרטגי למדינת ישראל".

11. לנוכח ממצאי חקירה זו שהסתיימה בחודש נובמבר 2018, ולנוכח מידע נוסף שנודע לאחר סיומה, לאחר שמסרתי עדות במשטרה בשנת 2017 (אציין כי גם מסרתי עדות במשטרה במהלך שנת 2019), ולנוכח כתבי האישום שהתגבשו במשטרה ובפרקליטות, אני עושה תצהיר זה בתמיכה לעתירת התנועה למען איכות השלטון, שעניינה דרישה לקיים בדיקה או חקירה מחודשת של הליכי קבלת ההחלטות הרכש מחברת תיסנקרופ. למען הסדר הטוב, אציין כי הדברים שאני מוסר בתצהירי זה נאמרים מזכרוני בלבד, מבלי שעומדים מולי יומנים ומסמכים.

12. ספינות המגן על מתקני הגז

א. בשנת 2012, לאחר גילוי שדות הגז בעומק הים, נדרש צה"ל על ידי הממשלה להכין תכנית להגנה על אסדות הגז, בהנחה שימוקמו הרחק מהחוף במים הכלכליים של ישראל. הליך זה הסתיים בשנת 2014, בהחלטה לרכוש מחברת תיסנקרופ ארבע ספינות מדגם סער 6. היום ידוע, לפי ממצאי חקירת המשטרה, שהחלטה זו התקבלה לאחר פעולות לא חוקיות של מספר בעלי תפקידים. להליך זה אשר לא הייתי מעורב בו אישית, אתייחס לפי מיטב ניסיוני הביטחוני, ואציין כי סופו בהחלטות שגויות שתוצאתן בזבוז משאבים בהיקף נרחב, המעוררות חשד לשיקולים זרים.

ב. לפי דיווחים שלא הוכחו, בין השנים 2012 ו-2014 בוצעה במשרד הביטחון וחיל הים עבודת מטה בעניין ההגנה על המים הכלכליים, שכללה בדיקות רבות, ובסופה הוחלט על שימוש בפריגטות (ספינות שמשקלן כ-1200 טון). היום ידוע כי החלטה זו שונתה באופן מהיר וללא בדיקות בהתערבות ראש הממשלה אשר הפעיל לחץ על משרד הביטחון לבטל מכרז שכבר פורסם, על מנת לבצע את הרכש מתיסקרופ.

ג. אציין כי הרכש בוצע בהנחה שגויה, שחיל הים יידרש להגן על אסדת הגז של השדה הגדול ביותר, לווייתן, שתהיה ממוקמת 130 ק"מ מהחוף בלב הים. בפועל, זמן קצר לאחר קבלת ההחלטה, כבר היה ידוע שאסדת לווייתן תמוקם עשרה ק"מ בלבד מהחוף, בתחום עליו צה"ל מגן ממילא באופן מיטבי ללא כל רכש.

ד. צה"ל הוא הרגולטור והגוף שמוסמך לקבוע מדיניות ולקבל החלטות בתחום זה, והשינוי הנ"ל במיקום האסדה המקרב אותה על החוף, תואם היטב את עמדתו. ידוע כי רוב מתקני ההפקה אינם נמצאים בעומק הים (כולל בשדות תמר, ים תטיס), ולפי פרסומים שלא הוכחו, עמדת חיל הים הנוכחית היא, שעדיף ביטחונית למקם בסמוך לחוף גם את אסדת ההפקה של השדות כריש ותנין. מדובר בשדות קטנים בהרבה מלווייתן, ואין כל היגיון שדווקא אסדת ההפקה שלהן תמוקם בלב ים בייחוד לנוכח מיקום בקו הגבול הצפוני ביותר, סמוך מאוד לגבול לבנון.

ה. אציין כי בתהליך קבלת ההחלטות שהביא לשינוי מיקום וטיפול האסדה, מאסדה צפה על פי הבאר לאסדה ניחת בקרבת החוף, אירע מחדל. לא התבצע, כמקובל בחו"ל סקר ניתוח סיכונים ביטחוניים מקצועי שכולל השוואה בין החלופות השונות. מאידך, סקר כזה בוצע על ידי המכון לאסטרטגיה ימית של אוניברסיטת חיפה, לפיו המיקום המיטבי מבחינה ביטחונית אינו באסדה ניחת בקרבת החוף, כי אם באסדה צפה במרחק כ-50 ק"מ מהחוף. לא בוצע סקר הערכת סיכונים ביטחוניים מקצועי, כנדרש. הצורך המבצעי בעטיו הוזמנו ספינות המגן מתיסקרופ השתנה מבלי שחיל הים מודע לשינוי מיקום וסוג האסדה.

ו. אני משוכנע שיש לחקור את כל הליכי קבלת ההחלטות בעניין מיקום המתקנים, שתוצאתו מעוררת תמיהות קשות. יש לברר את הלחצים שהופעלו כדי שהרכש יבוצע דווקא מתיסקרופ, כולל מצד ראש הממשלה לנוכח דרישתו לביטול המרכז, ולנוכח הקשר בין תיסקרופ לשני קרובי משפחתו, ומידע בעניין זה שהועבר לגורמי החקירה רק לאחר סיום עבודתם, ממשרד מבקר המדינה.

ז. החשד כי ביטול המכרז נבע מטעמים פסולים, מתגבר לנוכח עדותו במשטרה של נציג חברת תיסקרופ בישראל, מר מיקי גנור אשר פורסמה בתאריך 27.8.2019. לפי עדות זו, ההחלטה להעדיף את תיסקרופ התקבלה על רקע הסדרי תשלום בעסקה אחרת, שאת פרטיה סיכם ראש הממשלה מול גרמניה באותה עת ממש, באופן חריג ביותר (כפי שאתאר בהמשך), אשר התירה למכור למצרים צוללות מדגם מתקדם שיוצרו גם הן בחברת תיסקרופ. זאת כאשר לא בוצע סקר הערכת סיכונים ביטחוניים מקצועי, כנדרש.

ח. המידע האמור בכללותו, מעלה חשד למעשים שמעבר להיבט הפלילי אף פוגעים ברכש מערכות נשק חיוניות וביטחון המדינה. אני סבור כי נסיבות אלו מחייבות בדיקה עצמאית באמצעות ועדת חקירה ממלכתית בראשות שופט עליון, אשר רק לה יש סמכויות ומנדט לברר את התמונה

המלאה בשורה של פעולות והנחיות בעניין ההתקשרות עם חברה זו. בין היתר הנחייה לרכוש ספינות נגד צוללות, פעולה להפרטת מספנת חיל הים לטובת תיסנקרופ, וכאמור הנחיות משנת 2015 לרכש צוללות נוספות והגדלת הסד"כ בניגוד לעמדת מערכת הביטחון ואף ראש המל"ל באותה עת.

13. מכירת צוללות גרמניות תוצרת תיסנקרופ למצרים

- א. סמוך למועד כניסתי לתפקידי במועצה לביטחון לאומי, קיבלתי פנייה ממקבילי הגרמני, מר כריסטוף הויזגן, היועץ המדיני בטחוני של קנצלרית גרמניה באותה עת, הגב' אנגלה מרקל. מר הויזגן ביקש לתאם עמי פגישה בהקדם בישראל, לצורך מה שהגדיר כהכרות. הוא לא ציין מה יהיו נושאי השיחה, וכך, ימים ספורים לאחר מכן כאשר הגיע לירושלים, שוחחנו תחילה על עניינים מדיניים באופן כללי, כאשר הוא העלה המצב בין ישראל לפלסטינים. בשלב מסוים, מר הויזגן העלה לפתע נושא נוסף, ומסר לי כי יש בעיית אבטלה במספנות בגרמניה, שם ממוקמת מספנת תיסנקרופ. מר הויזגן הוסיף שהקנצלרית אנגלה מרקל מודאגת מכך מאד, ומעט אחר כך הבנתי שסוגיה זו מהווה סיבה מרכזית לפגישה שישם.
- ב. מר הויזגן עדכן אותי בהקשר זה כי תיסנקרופ קיבלה הזמנת עבודה משמעותית ביותר ממשלת מצרים, המעוניינת שהמספנה תייצר ותמכור לחיל הים שלה שתי צוללות. נתבקשתי לברר עם הגורמים המתאימים, האם ישראל תתנגד לכך, זאת לאחר שמר הויזגן הבהיר כי ממשלת גרמניה תמיד הקפידה לא למכור מערכות נשק מתקדם למדינה ערבית, מתוך מחויבותה ההיסטורית לעתיד ישראל. לדבריו הפעם הקנצלרית מרקל מבקשת לקבל את ברכת הדרך מישראל, שכן עם מצרים יש חוזה שלום עם ישראל ולגרמניה עניין כלכלי במימוש העסקה. מר הויזגן הבהיר שניתן יהיה להסדיר היבטים מסוימים כך שיתנו מענה לאינטרס הישראלי. להשלמת התמונה אזכיר כי באותם ימים לא שררה הערכה שהמשטר במצרים יזדעזע והמדינה תיקלע לאי יציבות.
- ג. השבתי שאעלה את הנושא בפני הדרגים המוסמכים, תוך כך ובנפרד התעניינתי לדעת האם הזמנה ישראלית נוספת מתיסנקרופ (כלומר, רכש צוללת שישית), תוכל להינתן בתנאים משופרים על פני אלה שקיבלה ישראל במסגרת עסקת הצוללות 4 ו-5.
- ד. לאור העובדה שרה"מ נתניהו מתוכנן היה לערוך ביקור ראשון אצל הקנצלרית מרקל בשנת 2009, סיכמנו לשוב ולהידבר לאחר שכל אחד מאיתנו יקיים בדיקות כאמור וזאת לאחר העלאת הנושא בביקור הראשון שם, ברמת רה"מ-קנצלר. לאחר השיחה, העברתי עדכון ראשוני על יוזמת הויזגן לרה"מ ולמערכת הביטחון. מספר ימים אחר כך, מר הויזגן חזר אלי טלפוני, השיב שהוא סיים את הבדיקה, ומבחינת ממשלת גרמניה "יש על מה לדבר" כלשונו.
- ה. בשלב זה נדרשה בישראל עבודת מטה מסודרת, לבדיקת שני הנושאים: האם אכן מעוניינת ישראל להזמין אצל גרמניה צוללת שישית? והאם מוכנה ישראל להסכים לאספקת שתי צוללות גרמניות למצרים? ואמנם, כדי לבדוק האם וכיצד תינתן הסכמת ישראל למכירת צוללות למצרים, החל הליך עבודה בדרגים המקצועיים של מערכת הביטחון, בסיומו, ממש ערב נסיעת רה"מ לביקורו בגרמניה, נתקבלה עמדת מערכת הביטחון לפיה ישראל מעוניינת

להזמין צוללת שישית בהנחה של 50% (כפי שהיה עם צוללת מספר 3), וכן שמדינת ישראל תהיה מוכנה להסכים למכירת שתי צוללות למצרים, אולם בתנאים מסוימים. פרטי התנאים האלה נוסחו במסמך שיימסר לגרמנים בפגישת רה"מ-קנצלרית בימים אחר כך.

ו. בביקור שנערך זמן קצר לאחר מכן בגרמניה, נועד רה"מ עם הקנצלרית, בפגישה בה השתתף גם מר הויזגן וגורם נוסף. מדובר בפגישה שהתקיימה בהרכב מצומצם, נמשכה זמן קצר, ועסקה ברכש הצוללות מתיסנקרופ, הן לישראל והן למצרים. מלבדי ומלבד ראש הממשלה, נכח בה מהצד הישראלי גם אלוף (מיל.) מאיר כליפי, המזכיר הצבאי של ראש הממשלה.

ז. החלטנו שאלוף כליפי הוא זה שיציג את המסמך ויעביר אותו לגרמנים, כשהוא לובש מדי צה"ל. זאת על מנת שגם בצד הגרמני יבינו את החשיבות שצה"ל מייחס לנושא, וכי מדובר בעמדה מקצועית מובהקת.

ח. נתניהו מצידו עבר להתייחס לעניין הצוללת השישית וביטא בקשה עקרונית לבצע את הרכישה כאשר הסבסוד שתעניק ממשלת גרמניה לתיסנקרופ, יאפשר לקבל הנחה בשיעור 50% מהמחיר.

ט. בינואר 2010 התקיים ביקור נוסף שני של רה"מ בגרמניה, כאשר הפעם לצידו שר הביטחון דאז אהוד ברק, אשר עסק במספר תחומים, ובנוכחות מספר שרים ממשלת ישראל שנפגשו עם מקביליהם מגרמניה. במפגש שעסק בנושאי ביטחון, הוחלט אז להקים ועדות עבודה משותפות, אחת מהן תעסוק במשמעות הכוללת של מכירת הצוללות למצרים אשר צוינה כאמור, במסמך שמסר לידי הגרמנים, האלוף כליפי.

י. אני מפרט בתצהירי זה את התהליך הנ"ל שהביא למכירת הצוללות הראשונות מגרמניה למצרים בתיאום עם צה"ל וממשלת ישראל, לנוכח המידע החמור שהתפרסם לאחרונה אודות מכירת שתי צוללות נוספות משודרגות מגרמניה למצרים, בתחילת 2015. על פי הפרסום, הטיפול בעסקה זו נעשה תוך מידור מערכת הביטחון וראשיה, זאת להבדיל מההליך התקין והסדור הנ"ל בו אני וגם מר נתניהו היינו מעורבים, ובמהלכו לא רק שהייתה הקפדה על עדכון מערכת הביטחון, אלא בוצעה גם היוועצות עם גורמים מקצועיים במערכת, כדי לצמצם את האיום.

יא. לפי דיווחים בתקשורת שלא הוכחו, בהליכים שהתרחשו בשנים 2014 ו-2015 אשר הובילו לאישור מכר שתי צוללות מתקדמות למצרים, לא הועבר כל עדכון בזמן אמת על ידי מר נתניהו, כך שראשי מערכת הביטחון הופתעו לגלות שמר נתניהו נתן את הסכמת ישראל בניגוד לדעתם.

יב. די אם אציין בעניין זה, פגישה שקיימתי עם כב' הנשיא ראובן ריבלין, בתאריך 27.3.2019. פגישה זו נערכה לאחר שהנשיא קרא ספר שפרסמתי קודם לכן, אודות המועצה לביטחון לאומי ("המל"ל- המאבק על הקמתה של המועצה לביטחון לאומי וביסוסה בצמרת"). הנשיא זימן אותי למשכנו כדי לתאר את התרשמותו מהספר, ולשוחח על החשיבות שיש לעצמאות המל"ל ועל תפקידי בו.

ג. בהזדמנות זו, שמעתי גם מפי כבי הנשיא אישית, כיצד הוא נאלץ באופן תמוה ביותר, להיות מעורב בעניין מכירת הצוללות למצרים. זאת לאחר ששר הביטחון מר משה יעלון, פנה אליו ערב נסיעתו לביקור רשמי בגרמניה בחודש מאי 2015, וביקש שיסייע לו ולמערכת הביטחון לברר האם ייתכן, שממשלת גרמניה החליטה למכור למצרים צוללות משודרגות, ללא כל תיאום עם ישראל, וחרף ידיעתה שמערכת הביטחון בישראל מתנגדת לכך נחרצות.

ד. הנשיא תיאר באזני כיצד הובך לאחר שהגיע לפגישה עם הקנצלרית מרקל, ואז הופתע לגלות, שבניגוד למידע שהיה מצוי בידו ובידה של מערכת הביטחון, המכירה למצרים כבר אושרה, ולא יכולה להיות מנוגדת לעמדת ישראל וזאת מפני שהסכמה זו למכירת הצוללות למצרים התקבלה מראש ממשלת ישראל, מר בנימין נתניהו. אישור זה נעשה מבלי לדווח על כך למערכת הביטחון בישראל, לרבות לשר הביטחון, לרמטכ"ל ולמפקד חיל הים. הדברים תמורים אף יותר כיוון שלמיטב ידיעתי מר נתניהו הכחיש והסתיר את מעורבותו באישור זה באזני שר הביטחון, מר יעלון, לא פעם אחת אלא פעמיים, כאשר נשאל על כך.

ט. עוד אציין בעניין זה, דברים שמסר ראש הממשלה עצמו בראיון עיתונאי שהעניק בתאריך 23.3.2019 ל"חברת החדשות", לפיהם הסיבה למידור שר הביטחון, היא "סוד" כלשהו, אותו איננו יכול לגלות בפומבי. אינני יודע מהו "הסוד", אולם אני משוכנע שבתחום זה לא יכול להיות "סוד" שיש להסתירו מפני גורמי המקצוע במערכת הביטחון, ובפרט לא מפני מפקדים בחיל הים, הזקוקים למידע כזה מתוקף אחריותם, ולצורך מילוי תפקידם. הדברים מקבלים משנה תוקף במיוחד כאשר לגבי שתי הצוללות הראשונות שנמכרו למצרים נעשה תהליך מסודר שכל מערכת הביטחון הייתה שותפה בו ומן הסתם לא היו "סודות" מן המערכת.

14. הצוללת השישית ואחרות

א. החלק השני בהסדר אותו הוחלט לקדם בעקבות שיחותי עם מר הויזגן, הוא כאמור מימוש האופציה לרכישת צוללת נוספת בתנאים מועדפים. מועד פקיעת האופציה היה בשנת 2010, ולאחר שהוחלט לממשה נחתם בשנת 2012 חוזה בו נקבע כי ממשלת גרמניה תעניק לתיסקרופ סבסוד, שיאפשר למכור צוללות זו לישראל בהנחה של 27.5%. זו הצוללת שחיל הים הישראלי אמור היה לקלוט בשנת 2020.

ב. כפי שפורסם בתקשורת, למרות ההנחה במחיר, על רקע עלות הרכש הגבוהה התעוררו מחלוקות חריפות. ראש הממשלה ושר הביטחון תמכו ברכישת הצוללות, ואילו הרמטכ"ל דאז רא"ל (מיל.) גבי אשכנזי התנגד נחרצות לרכישתה, כשבעמדתו תומכים גם מפקד חיל הים ואחרים. המצדדים לעומתם, טענו בין היתר, שבאמצעות צוללת זו ניתן לשפר את הנוכחות בים, וכך תחזק ישראל את ההרתעה באופן משמעותי (מבלי להיכנס לפרטים), אציין כי בעניינים שונים פורסם בכלי התקשורת מידע שגוי בנושאים אותם אוכל להסביר רק לגורם מוסמך המצויד בסיווג בטחוני מתאים, בוועדת חקירה ממלכתית).

ג. בתצהיר זה אתייחס בקצרה לרכש זה על מנת להבהיר מדוע יש לחקור את האפשרות שחלק מהמעורבים בהחלטות בהן תמכתי ואני תומך כאמור, פעלו כאשר הם בניגוד עניינים. כמו כן אבהיר מדוע יש לבדוק פעולות שהוביל מר נתניהו בשנים מאוחרות יותר, להגדלה נוספת של

הסד"כ בשלוש צוללות בניגוד לעמדת מערכת הביטחון ואף ראש המל"ל, או הנחיה לרכוש צוללות נוספות במועדים מוקדמים מדי, למרות שמדובר במערכת שאורך חייה מוגבל, ויש צורך שכניסתה לשירות תתאים ככל שניתן לצורך המבצעי.

ד. נכנסתי לתפקידי כיו"ר המועצה לביטחון לאומי בחודש אפריל 2009, ומילאתי את התפקיד קרוב לשנתיים. מטבע הדברים, במהלך תקופה זו לא יכולתי להעלות בדעתי שמתקיים קשר עסקי בין איש סודו הקרוב של ראש הממשלה, עו"ד דוד שמרון, לבין נציג תיסנקרופ בישראל, מר מיקי גנור.

ה. ראוי להדגיש כי באותה עת, שותפו של עו"ד שמרון, עו"ד יצחק מלכו, הגיע איתי למצרים פעמיים, לפגישות בנושאים רגישים ביותר, כנציגו האישי של ראש הממשלה. בנוסף לפגישות בהן התלווה אלי, בחודש יולי וגם בנובמבר 2010, מר מולכו הגיע למצרים ללא נוכחותי לפחות פעמיים, ב-2009 ובתחילת 2010, ובמהלך השנים הגיע לביקורים נוספים במצרים במקביל לעסקאות נוספות שנחתמו. נסיעותיו אלו, לפחות במהלך כהונתי, נעשו בזמנים בהם נדונו פרטים שונים באשר לרכש הצוללת השישית כולל בהקשר לרכישת הצוללות על ידי המצרים, וזאת כאשר באותה עת ממש החל שותפו עו"ד שמרון לפעול באופן שוטף מול חברת תיסנקרופ יחד עם נציג החברה בישראל, מר מיקי גנור.

ו. למיטב הבנתי, כאשר מדובר בעסקה כה דרמטית, מעורבותו של עו"ד שמרון בה צריכה להופיע במפורש בהסכם ניגוד העניינים עליו הוא חתום, וכך גם בהסכם עליו חתום שותפו עו"ד מלכו.

ז. אינני מכיר את נוסח ההסכמים עליהם חתומים עורכי הדין שמרון ומלכו, אבל זכור לי שכבר בזמן אמת, מבלי לדעת על הקשרים העסקיים שהוסתרו אז, הזחרתי את מר נתניהו מפני הסתבכות שעלולה להיגרם בשל צירופים של אנשי סודו הקרובים, שמצד אחד מעורבים בעסקאות בשלל תחומים, ומאידך, בהוראת נתניהו, מעורבים בנושאים מדיניים ביטחוניים רגישים ביותר. כאשר הם מחליפים באופן חריג דרג מקצועי שהוא חף מכל אינטרס עסקי או שיקול זר, ותפקידו לייצג את עמדת ממשלת ישראל והעומד בראשה.

ח. בעניין זה זכור לי היטב מאמר שהתפרסם אז, אודות ניגוד עניינים של עו"ד מלכו. בחודש אפריל 2010, התייחס הפרופ' למשפטים המנוח, זאב סגל, במאמר בעיתון הארץ, למה שהגדיר כ"פסול מהותי הנובע ממצב שבו ממלא עו"ד פרטי תפקידים ממלכתיים רגישים ורבי עוצמה. מציאות כזאת יוצרת ניגוד עניינים חריף ואי סבירות מהותית". דבר אשר גרם לי להיות הרבה יותר ערני לגבי התנהלותם של מר מלכו ומר שמרון.

ט. אציין כי עוד לפני שהחלה כהונתו של מר נתניהו כראש ממשלה, צורפתי ל"צוות מאה הימים" שהקים כאשר היה מועמד הליכוד בבחירות ואשר שר האוצר לעתיד, מר יובל שטייניץ, הוביל. במסגרת הדיונים שנערכו בצוות מצומצם זה אודות תכניות עתידיות, עו"ד שמרון נחשף לעמדות שהושמעו לגבי הצורך בהגדלת סד"כ הצוללות של ישראל.

י. אני סבור כי די בטעמים אלו, כדי לקיים בדיקה או חקירה של שורת החלטות שהתקבלו בעניין רכש זה במהלך מספר שנים. זאת, בנוסף לעובדה כי בתקופת כהונתי במל"ל, כיהנו

תחתיי שני בעלי תפקידים בכירים, אשר היום ידוע כי גם הם היו מעורבים ברכש זה באופן פסול ביותר.

יא. את כלל המעקב והטיפול ברכש הצוללת השישית, הפקדתי בידי סגני, אבריאל בר יוסף, שהפך חשוד מרכזי בפרשה זו. אציין בהקשר זה, כי לימים נודע לי, כי בינואר שנת 2010, הנחה מר נתניהו את שגריר ישראל בגרמניה, יורם בן זאב, שלא לדווח דבר וחצי דבר בכל הנוגע והקשור לרכש הצוללות לא להנהלת משרד החוץ, ואף לא לי. למעשה, בהנחיית נתניהו, הדיווחים בוצעו על ידי השגריר רק למר בר יוסף, דבר המעורר חשד לגבי הסיבות למידור. מידור זה נמשך גם שנים לאחר מכן, וחל על פעולות השונות שבוצעו מול חברת תיסנקרופ.

יב. בהקשר ל'מידור' זה, יצוין שמדובר בהחלטות שהתקבלו בקרב מעגל קטן של מעורבים, כולם בסביבתו המיידית של רה"מ בירושלים. למיטב הבנתי, העובדה שמתוך קבוצה כה קטנה, פעלו חלק מהמעורבים באופן חריג, תוך שהם מקיימים קשר פסול עם סוכן החברה הגרמנית מר מיקי גנור, מחייבת באופן מידי, בדיקה חיצונית של ההליך וההחלטות שהתקבלו בו. בהקשר זה אציין, גם את מי שכיהנה לצדי כמשנה לראש המל"ל, הגב' עתליה רוזנבאום. אשר באותה עת קיימה קשרים אישיים עם מר אבריאל בר יוסף, עליהם ידעתי, אך לא ידעתי דבר וחצי דבר, על קשריה המקבילים עם מר גנור, נציג המספנה בישראל שהפך לחשוד.

יג. בעניין הגב' רוזנבאום, אציין כי כשנה לאחר תחילת כהונתי כיושב ראש המל"ל, פנה אלי היועץ המשפטי של המל"ל, ומסר לי מידע בעייתי ביותר אודותיה. לדבריו, מבדיקה שנערכה במועצה, עלה כי הגב' רוזנבאום התעלמה פעמיים, מפניות היועצים המשפטיים אליה, בדרישה שתמנע מניגוד עניינים, ולנוכח תפקידה הבכיר במל"ל, תתפטר מחברותה בדירקטוריון "רפאל" בו כיהנה באותה עת.

יד. סברתי שיש להתייחס בחומרה להתעלמותה מהדרישה, ועל כן פניתי לנציבות שירות המדינה, שם הנושא טופל על ידי המשנה לנציב באותה עת, עו"ד יעקב ברגר. בתום בירור משמעתי, הוחלט שהגב' רוזנבאום לא תמשיך בתפקידה הבכיר, ועד שיגיע מועד פרישתה לגמלאות שהיה צפוי בקרוב, יהא עליה לעבור לתפקיד זוט, שאינו במשרדי המל"ל בירושלים. גורמים במערך הדוברות ביקשו ככל הנראה לתת פומביות לעניין זה, ובחודש יולי 2010 פורסם בכלי התקשורת מידע לפיו הגב' רוזנבאום הודחה מתפקידה.

טו. על כן הופתעתי מאוד, כי מספר שבועות אחר כך, כאשר הגעתי למשרד ראש הממשלה, ובעוד אני עושה את הדרך אל חדרי, פנתה אלי אחת המזכירות, ודווחה לי בהפתעה רבה, כי הבחינה בגב' רוזנבאום, כשהיא נכנסת לפגישה אישית עם מר בנימין נתניהו, וכי הפגישה מתקיימת ממש ברגע זה.

טז. הייתי משוכנע שלגב' רוזנבאום ולמר נתניהו, לא יכול להיות שום נושא משותף לשיחה בהקשר למל"ל, ואילו היה נושא משותף כזה, מובן שפגישה כזו עם ראש הממשלה חייבת הייתה להיערך בתיאום איתי כממונה על העובדת.

יז. על כן נכנסתי לאתגר לחדרו של ראש הממשלה הנמצא בסמיכות לחדרי, ואמרתי למר נתניהו בנוכחותה את דעתי על חוסר אמינותה של הגב' רוזנבאום ("חוסר יושר קיצוני"), לאחר

שעבודתה הופסקה כאמור בשל ניגוד עניינים. כמו כן, הורתי לגבי רוזנבאום לצאת מחדרו של ראש הממשלה, והפגישה עימו הסתיימה מיד.

יח. להשלמת התמונה, אציין כי כבר בשלהי 2010 נמסר לי מפי בכיר במשרד הביטחון, אודות חששות שהתעוררו במערכת הביטחון בעניין התנהלותו של המשנה שלי, תת אלוף במיל' אבריאל בר יוסף, ועל כך שהינו מעורב בפעילות שאינה כשרה, חשדות אשר נסובו סביב מעורבותו בענייני הרכש בגרמניה. כמו כן, בתחילת 2011 אמר לי בכיר במשרד מבקר המדינה שיש חשד לפיו בעלי תפקידים קיבלו תשלומים לא חוקיים במסגרת עסקאות הרכש בגרמניה. וכאמור, על דבר מעורבותם של עו"ד יצחק מולכו ועו"ד דוד שמרון, כמו גם של מיקי גנור, נודע לי מפרסומים בתקשורת רק בשלהי 2016.

אני הח"מ, עוזי ארד, מצהיר בזאת כי העובדות המפורטות בתצהיר זה נכונות לפי מיטב ידיעתי ואמונתי, וידועות לי מידיעה אישית.

עוזי ארד

אימות חתימה

אני הח"מ, עו"ד אביתר אילון, מרחוב יפו 208 ירושלים, מאשר בזה, כי ביום 8.11.2020 הופיע בפני מר עוזי ארד, לאחר שזיהיתי אותו לפי ת.ז. שמספרה ~~XXXXXXXXXX~~ ולאחר שהזהרתיו כי עליו לומר את האמת בלבד ואת האמת כולה, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני.

אביתר אילון, עו"ד